

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1876/22-B

Název	Základní škola Komenského Slavkov u Brna, příspěvková organizace
Sídlo	Komenského náměstí 495, 684 01 Slavkov u Brna
E-mail	reditel@zskomslavkov.cz
IČO	46270931
Identifikátor	600125882
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Věra Babicová
Zřizovatel	město Slavkov u Brna
Místo inspekční činnosti	Komenského náměstí 495, Slavkov u Brna
Inspekční činnost na místě	5. 12. 2022 – 7. 12. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Komenského Slavkov u Brna, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny, školního klubu a školní jídelny. V době inspekční činnosti se zde ve 29 třídách vzdělávalo 717 žáků, 132 z nich mělo speciální vzdělávací potřeby (dále SVP) a 25 odlišný mateřský jazyk. Škola je krajským úřadem určena jako škola pro poskytování bezplatné jazykové přípravy žákům s odlišným mateřským jazykem. Škola nabízí možnost vzdělávat se na druhém stupni ve třídě s rozšířenou výukou tělesné výchovy se zaměřením na atletiku, florbal nebo cheerleading. Ve škole se dále vzdělávalo ke dni inspekční činnosti 15 dětí v nově zřízené přípravné třídě, z nichž dvě měly SVP. Zájmové vzdělávání bylo poskytováno 180 účastníkům v šesti odděleních školní družiny a 30 účastníkům v jednom oddělení školního klubu. Stravování žáků bylo zajišťováno prostřednictvím školní jídelny, jejíž služby využívají také žáci další školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka) zpracovala po svém nástupu na vedoucí pracovní místo v roce 2019 koncepci rozvoje školy, kterou pravidelně vhodně aktualizuje. Její cíle zahrnují všechny důležité oblasti činnosti a škole se ve všech oblastech průběžně daří je naplňovat. Ve vedení školy působí mimo ředitelku také tři její zástupkyně. Ředitelka vhodně reagovala na úpravu školských právních předpisů a zřídila pozici třetí zástupkyně, která koordinuje činnost školního poradenského pracoviště (dále ŠPP), což se pozitivně projevuje mj. na práci školy s žáky se SVP. Ředitelka jasně a srozumitelně stanovila kompetence všech pracovníků školy, nastavila systém pravidelných porad úzkého a širšího vedení školy. Během nich se zabývá organizačními záležitostmi, vyhodnocuje průběh vzdělávání ve škole, výsledky kontrolní činnosti, řeší aktuální problémy a následně k nim přijímá vhodná opatření. Řídící činnost vedení se dotýká všech oblastí vzdělávací činnosti školy s výjimkou vzdělávání v přípravné třídě. Hospitační činnost ve škole realizují v rámci svých kompetencí členové vedení školy, kteří pravidelně monitorují kvalitu vzdělávání a poskytují vyučujícím zpětnou vazbu k jejich práci. Vhodnými opatřeními pak reagují na zjištěné nedostatky. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků škola nastavuje na základě potřeb školy a zájmů vyučujících. Nedostatky vykazuje další vzdělávání učitelky přípravné třídy, což se nepříznivě projevilo v průběhu vzdělávání dětí. Promyšlený je systém podpory začínajících učitelů formou přidělení uvádějícího učitele, hospitační činností a pravidelných schůzek s vedením školy. Tento způsob práce má pozitivní vliv na stabilitu pedagogického sboru a na jeho celkovou kvalitu. Vedení školy dále klade velký důraz na klima uvnitř kolektivu pedagogických pracovníků, které díky vhodným opatřením a nastavenému systému řízení dále zlepšuje. Hlavní devízou ŠVP pro ZŠ je nabídka rozšířené výuky tělesné výchovy. Škola spolupracuje s místními sportovní kluby a efektivně využívá nadstandardních materiálních podmínek pro výuku tělesné výchovy a dále rozvíjí nadání žáků v této oblasti. Škola je určena pro poskytování bezplatné jazykové přípravy žákům s odlišným mateřským jazykem. V rámci podpory těchto žáků je ve škole pověřena osoba, která koordinuje jejich vzdělávání. Žáci mj. absolvují výuku českého jazyka jako druhého jazyka, k dispozici mají k tomu určené učebnice a pracovní sešity, které pro ně škola pořídila a je jim poskytována další individuální podpora. ŠPP je vzhledem k velikosti a potřebám školy personálně vhodně obsazeno, přínosné je působení speciální pedagožky a školní psycholožky. Metodická pomoc pedagogům i zákonným zástupcům je efektivní. Realizovaná podpůrná opatření členky ŠPP průběžně vyhodnocují, případně modifikují, což významně přispívá k plnohodnotnému začleňování žáků se SVP do výuky. Strategie předcházení rizikového

chování je nastavena vhodně, škola využívá pestrou škálu nástrojů pro její realizaci. Přínosnou v této oblasti byla změna ve fungování školního parlamentu, který se více zapojuje do chodu školy. I přes výše uvedené se rizikové chování žáků ve škole stále vyskytuje v poměrně velkém rozsahu, škola ho však, oproti předchozímu období, nyní řeší bezodkladně a efektivně, díky čemuž v posledních letech dochází k postupnému zlepšování v této oblasti. Kariérové poradenství je zajišťováno na běžné úrovni (škola např. spolupracuje s úřadem práce, začlenila vzdělávací obsah Volba povolání do pracovních činností, nabízí testy profesní orientace). Škola má pro poskytování vzdělávání dostatečné prostory v rámci své budovy. Vzhledem k nárůstu počtu žáků a tříd v posledních letech však dosahuje svých limitů v rámci možností dále zlepšovat průběh vzdělávání. Toto se nejvíce projevuje v menší možnosti vést výuku v odborných učebnách a v menší možnosti dělení tříd na skupiny. Dalším negativním aspektem v rámci prostor školy je sdílení školní jídelny s jinou školou, což se odráží v kratším časovém úseku pro stravování žáků. Jako zásadní se jeví ergonomicky nevhodný nábytek pro stravování dětí přípravné třídy a žáků prvního stupně, který nevede ke správnému osvojování stravovacích návyků. Zájmové vzdělávání probíhá ve vkusně a dostatečně vybavených, samostatných prostorech školní družiny a školního klubu. Vedení školy aktivně vyhledává a získává další zdroje financování např. v rámci projektů týkajících se zvýšení kvality vzdělávání žáků, podpory rozvoje klíčových kompetencí a inkluze, nebo ve spolupráci se zřizovatelem získává další finanční prostředky na modernizaci prostor školy. Veškeré takto získané prostředky pozitivně ovlivňují podmínky pro vzdělávání žáků školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při hospitační činnosti v přípravné třídě učitelka i asistentka pedagoga svým klidným a trpělivým vystupováním vytvářely příjemné učební prostředí. Průběh vzdělávání však neodpovídal požadavkům na integrované a individualizované vzdělávání, které stanovuje Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Nebyla zajištěna provázanost a vyváženost spontánních a řízených činností. Spontánní hry podle volby a zájmu či zaměření dětí nebyly zařazeny vůbec. Cílené vzdělávací působení probíhalo formou společné, frontálně prováděné činnosti, jejíž délka ne vždy respektovala specifické potřeby dětí předškolního věku. Nebyla uplatňována diferenciací úkolů podle individuálních potřeb a možností jednotlivých dětí, která by zajistila vyrovnání nerovnoměrností v jejich vývoji. Tím se snižovala účinnost vzdělávání a naplňování účelu zřízení přípravné třídy. Efektivitu poskytované logopedické péče ovlivňovalo její méně vhodné zařazení v době po svačině, kdy se některé z dětí po ranním řízeném bloku nedokázaly zcela soustředit. Pozitivem bylo, že pedagogické pracovnice k plnění stanovených cílů využívaly vhodné výukové metody. Činnosti, které dětem předkládaly, svou náročností nepřesahovaly požadavky předškolního vzdělávání. Povzbuzovaly děti v jejich úsilí, často je chválily, a tak podporovaly jejich sebedůvěru. Méně je však vedly k sebehodnocení či vzájemnému hodnocení. Podporu zdravého vývoje dětí snižovala skutečnost, že ve třídě nebyl zaveden stabilní pitný režim. Pouze některé děti si nosily vlastní nápoj, v průběhu dne však pily minimálně a k pití nebyly pedagogickými pracovníci pobízeny. Naopak byl dětem v souladu s požadavky předškolního vzdělávání zajištěn každodenní pobyt venku a zdravotně preventivní cvičení, které rozvíjely koordinaci pohybů, obratnost i prostorovou orientaci dětí. Méně vhodně byla z hlediska potřeb dětí zvolena organizace stravování. Děti se na svačiny a obědy přesunovaly do školní jídelny, která byla umístěna v budově školy v poměrně velké vzdálenosti od učebny přípravné třídy.

Společným znakem hospitovaných vyučovacích hodin na prvním a druhém stupni byla příjemná pracovní atmosféra. Organizace výuky byla promyšlená a pozitivně ovlivňovala

efektivitu využití času určeného pro výuku. Vyučující byli na hodiny dobře připraveni, žáky vhodně motivovali a především na prvním stupni se jim dařilo využívat pestré organizační formy a aktivizační metody práce. Žáci obou stupňů byli v hodinách aktivní, bez obav vyjadřovali svůj názor. Vyučující je seznamovali s cílem hodiny, na druhém stupni se jim ne vždy dařilo zhodnotit jeho dosažení společně s žáky na jejím konci. Žákům dávali průběžnou zpětnou vazbu k jejich práci a v některých případech je vedli i ke vzájemnému hodnocení, účelně využívali práci s chybou. V těch hodinách, kde byla využita práce ve dvojicích nebo ve skupinách, při níž vyučující podněcovali dialog mezi žáky, byly účelně rozvíjeny sociální kompetence žáků a jejich komunikační dovednosti. Ke zlepšení názornosti a snadnějšímu pochopení učiva byly účelně využívány pracovní listy, myšlenkové mapy, krátká videa, názorné výukové prezentace a učební pomůcky. Především v hodinách přírodovědných předmětů se vyučujícím dařilo efektivně využívat názornosti a předávat žákům poznatky z praktického života. Vyučující ve většině případů využívali účelně digitální technologie, žáci tuto možnost měli jen výjimečně. Ve sledované výuce žáci jen málo využívali informační zdroje, ve kterých by vyhledávali informace nutné k vyřešení úlohy, dále je analyzovali či třídili. Učitelé se v průběhu výuky dostatečně věnovali žákům se SVP. Méně se jim pak dařilo diferenciovat vzdělávací obsah, zejména rozsah a náročnost zadávaných úkolů, ve vztahu k žákům nadaným a jejich aktuálním vzdělávacím potřebám. Účelná diferenciací byla patrná jen ve výuce tělesné výchovy, kde vyučující efektivně pracovala s úrovní dovedností jednotlivých žáků. Žáky mimo jiné vedla k radosti z pohybových aktivit a rozvíjela dál jejich nadání v této oblasti. Jen velmi málo vyučující podněcovali žáky na druhém stupni ke kritickému myšlení, ti tak neměli možnost objevovat nové poznatky bádáním nebo porovnávat různé možnosti řešení předkládaných úloh. Žádná z hospitovaných hodin cíleně nerozvíjela jejich postoje. Speciálně pedagogické péče byla cíleně zaměřena na konkrétní vzdělávací potřeby žáků se SVP. K procvičování paměti, zrakové diferenciací a vyjadřovacích schopností speciální pedagožka využívala pestré vyučovací metody i pomůcky. Její klidný, trpělivý přístup a vhodné pracovní prostředí měly pozitivní vliv na schopnost koncentrace a zajištění psychické pohody žáků se SVP. Účastníci ve školní družině a školním klubu se aktivně zapojovali do nabízených zájmových, odpočinkových, pohybových či tematicky zaměřených činností. V průběhu zájmového vzdělávání byl patrný aktivní a citlivý přístup všech vychovatelek k účastníkům zájmového vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Děti v přípravné třídě převážně zvládaly dovednosti potřebné k přechodu do základního vzdělávání. Většinou plnily zadané úkoly ochotně, ale nevydržely se soustředit po celou dobu jejich plnění, což se projevovalo přirozenou nekázní. V běžných situacích se chovaly samostatně, uměly si poradit při řešení drobných problémů. Rozuměly základním číselným, prostorovým a časovým pojmům, uměly memorovat básničky a písničky, vytleskat rytmus. Rozeznávaly hlásku na začátku slova. Přiměřeně jejich schopnostem a možnostem měly rozvinuty základy komunikativních kompetencí. Uplatňovaly základní hygienické a společenské návyky. Všechny však neměly zcela zažitě správné držení psacího a výtvarného náčiní. Škola si vytvořila autoevaluační systém a konkrétní evaluační nástroje, kterými bude hodnotit podmínky, průběh i výsledky vzdělávání v přípravné třídě. V době inspekční činnosti nebylo zřejmé, že by realizovala jednotlivé evaluační aktivity postihující hodnocení z uvedených oblastí (vyjma záznamu z hospitační činnosti) ani přijatá opatření vedoucí ke zvyšování kvality vzdělávání. Pro přípravu diferencované vzdělávací nabídky

podle konkrétních potřeb jednotlivých dětí přípravné třídy chyběly vedené záznamy jejich vzdělávacích výsledků.

Dosahované výsledky vzdělávání žáků jsou pedagogy průběžně ověřovány a hodnoceny podle pravidel daných ve školním řádu. K zjišťování úrovně jejich znalostí a dovedností využívají vyučující nejčastěji různé druhy zkoušek. Zákonní zástupci žáků jsou o výsledcích vzdělávání informováni prostřednictvím elektronického informačního systému, na třídních schůzkách, případně mají možnost individuálních konzultací s vyučujícími. Žáci dostávají pravidelnou zpětnou vazbu mj. do svých pracovních sešitů a skrze elektronický systém školy. Škola využívá další interní a externí možnosti zjišťování výsledku vzdělávání žáků formou srovnávacích testování, nejen na úrovni školy. Jejich vyhodnocováním se na svých jednáních zabývají předmětové komise a pedagogická rada, na negativní zjištění škola reaguje přijetím vhodných opatření (např. úpravou učebního plánu). V posledních letech jsou celkové výsledky stabilní. Škola každoročně vykazuje nižší jednotky žáků, kteří neprospívají. Těm, kteří jsou ohroženým školním neúspěchem, škola nabízí možnosti doučování, případně využívají pedagogické intervence.

Smysluplné trávení volného času podporuje škola nabídkou kroužků v rámci školního klubu. Škola pravidelně pořádá pro své žáky sportovní pobyty, což má pozitivní vliv na vztah k žáků k pohybovým aktivitám. Cíleně rozvíjí sociální kompetence, demokratické smýšlení a odpovědnost žáků v rámci činnosti školního parlamentu. Zasedání se účastní zástupce vedení školy a jeho členové tak mají možnost na místě diskutovat podněty žáků. Členové parlamentu za jednotlivé třídy dále pořádají akce pro spolužáky (např. tematické dny). Škola podporuje a motivuje žáky k účasti v různorodých soutěžích. Velkých úspěchů pak škola pravidelně dosahuje ve sportovních soutěžích.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve vedení školy.
- Postupné zvyšování počtu tříd základní školy, oddělení školní družiny a zřízení přípravné třídy.

Silné stránky

- Škola efektivně využívá ve své činnosti výborné podmínky pro výuku tělesné výchovy. Nabídkou vzdělávání ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy a spoluprací s místními organizacemi umožňuje rozvoj nadání žáků v této oblasti.
- Vedení školy vytváří podnětné podmínky pro začínající učitele.
- Pedagogové ve výuce, převážně na prvním stupni, využívají pestré metody a formy práce.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Absence vedení pedagogické diagnostiky důležité pro realizaci individualizované vzdělávací nabídky činností v přípravné třídě a absence využívání vlastního hodnocení snižovaly účinnost vzdělávání a naplňování účelu zřízení přípravné třídy.
- Průběh vzdělávání v přípravné třídě neodpovídal požadavkům Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Uplatňovat evaluační systém ve všech důležitých oblastech činnosti přípravné třídy. Získané informace o podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání vyhodnocovat a využívat pro stanovení cílů a opatření pro zvyšování účinnosti vzdělávání. Zavést pedagogickou diagnostiku a na základě získaných zjištění diferencovat vzdělávací činnosti s ohledem na možnosti a potřeby jednotlivých dětí.
- Zajistit provázanost a vyváženost spontánních a řízených činností, vytvořit dětem dostatek prostoru pro spontánní hru.
- Ve spolupráci se zřizovatelem zvážit změnu organizace stravování žáků a dětí v přípravné třídě, zavést dostupný celodenní pitný režim a podněcovat děti k jeho využívání. Vytvořit dětem a žákům pro stravování odpovídající materiální podmínky.
- V činnosti školního poradenského pracoviště věnovat pozornost pravidelnému vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření u dětí v přípravné třídě.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků v přípravné třídě zaměřit na individualizaci vzdělávání a specifika předškolního vzdělávání.
- Zapojovat žáky více do práce s digitálními technologiemi, rozvíjet u nich kritické myšlení formou práce s různými informačními zdroji.
- Zaměřit se ve výuce na rozvoj nadaných žáků prostřednictvím vhodných výukových aktivit (např. obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů) a podpořit je tak v jejich osobnostním růstu.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program – přípravná třída „Těšíme se do školy“, platný od 1. 9. 2021, aktualizovaný k 6. 12. 2022
2. Školní vzdělávací program školní družiny „Hravé poznávání“, platný od 1. 9. 2021
3. Školní vzdělávací program školního klubu, platný od 1. 9. 2020
4. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání, platné od 1. 9. 2022
5. Školní řád základní školy, č.j. ZSSK646/2021, platný od 2. 9. 2021
6. Vnitřní řád školní družiny č. j. ZSSK686/2022, platný od 1. 9. 2022
7. Vnitřní řád školního klubu č. j. ZSSK666/2021, platný od 1. 9. 2021
8. Koncepční materiály základní školy
9. Plán kontrolní a hospitační činnosti školy za školní rok 2022/2023
10. Hospitační záznamy školy za školní roky 2020/2021, 2021/2022 a 2022/2023
11. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy pro školní rok 2022/23

12. Přehledy absolvovaného dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků za školní roky 2020/2021, 2021/2022
13. Zápisy z jednání pedagogické rady, z porad vedení školy, zápisy z jednání předmětových komisí za školní roky 2020/2021, 2021/2022 a 2022/2023
14. Organizační řád školy
15. Výpisy ze školního elektronického systému školy (matrika, třídní knihy)
16. Výsledky externího testování výsledků vzdělávání žáků
17. Písemnosti žáků – sešity, pracovní sešity, portfolia (vzorek)
18. Souhlas ke zřízení přípravné třídy základní školy, čj. JMK 82488/2022 ze dne 1. 6. 2022
19. Dokumentace dětí v přípravné třídě
20. Dokumentace školního poradenského pracoviště – zápisy z jednání školního poradenského pracoviště, Krizový plán školy, Minimální preventivní program školy, Preventivní program školní neúspěšnosti, dokumentace a plány práce jednotlivých členek, dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek), zápisy z jednání s rodiči (vzorek)
21. Výroční zprávy školy za školní roky 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022
22. Dokumentace k finančním podmínkám, ověření poskytování školního stravování a zajištění bezpečnosti žáků v době jejich pobytu ve škole
23. Inspekční zpráva, čj. ČŠIB-1107/15-B ze dne 29. 10. 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jakub Mojžíš, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Markéta Šustrová,
školní inspektorka

Mgr. Jiří Černý,
školní inspektor

Ing. Lenka Skotáková,
školní inspektorka

Mgr. Zuzana Podloučková,
školní inspektorka

Bc. Dana Haláková,
kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.